

POLITIKA RURALNOG RAZVOJA EVROPSKE UNIJE

–podrška mladim poljoprivrednicima–

Predmet: Regulative u poljoprivredi Evropske unije

23.04.2019.g.

Prof. dr Katarina Đurić

ZAJEDNIČKA AGRARNA POLITIKA EVROPSKE UNIJE (CAP)

POSLE FIŠLEROVE REFORME CAP (2003.g.)

DVA STUBA:

- I – **direktna podrška poljoprivredi** (tržišne intervencije, direktna plaćanja – *cross-compliance*)

- II – **podrška ruralnom razvoju** (strukturna unapređenja i primena novih tehnologija)

Politika ruralnog razvoja – drugi stub CAP

- ▶ Mere politike ruralnog razvoja grupisane su u tri Ose:

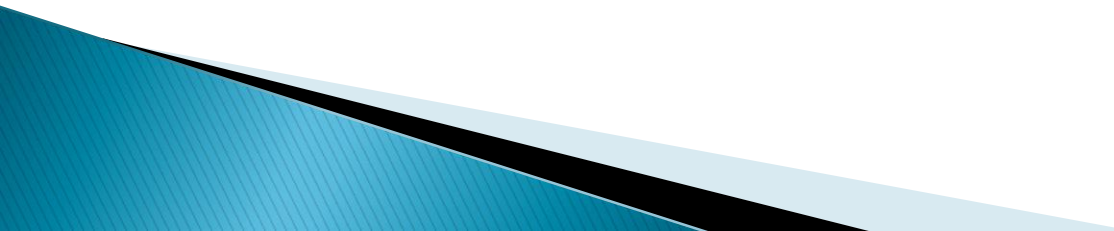
Osa 1 – jačanje konkurentosti poljoprivrede

Osa 2 – očuvanje i zaštita životne sredine

Osa 3 – poboljšanje kvaliteta života u ruralnim oblastima i podsticanje diverzifikacije ruralne ekonomije

Politika ruralnog razvoja EU za period 2014–2020.g.

Ciljevi:

1. Transfer znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima;
  2. Održivi razvoj poljoprivrednih gazdinstava i jačanje njihove konkurentnosti;
  3. Jačanje aktivnosti iz oblasti prerade i marketinga agrarnih proizvoda;
  4. Očuvanje prirodnih resursa;
  5. Efikasno korišćenje resursa;
  6. Socijalna inkluzija, redukcija siromaštva i ekonomski razvoj ruralnih područja.
-

Demografske karakteristike ruralnih područja EU

- ▶ 22 miliona ljudi zaposleno u poljoprivredi/9 mil. stalno zaposlenih
- ▶ 56% poljoprivrednika starije od 65 godina
- ▶ 14% poljoprivrednika mlađe od 40 godina
- ▶ 6% poljoprivrednika mlađe od 35 godina

- ▶ Prema definiciji EU (EU Regulation 1257/99) **mladi farmer** je: *osoba koja ima do 40 godina i počinje da se bavi poljoprivredom na sopstvenom novoosnovanom ili nasleđenom gazdinstvu, a poseduje sposobnosti za unapređenje gazdinstva i njegovo vođenje uz poštovanje ekoloških standarda, higijene i dobrobiti domaćih životina.*

Pozitivne i negativne karakteristike ruralnih područja iz ugla mladih u Evropskoj uniji

PREDNOSTI	OGRANIČENJA
Ruralni pejzaž i prirodno okuženje	Otežan pristup, udaljenost
Mir, tišina, sigurnost	Nedostatak društvenih aktivnosti, izolovanost
Postojanje gradskih centara u blizini	Nedostatak javnog prevoza
Dobri uslovi za vođenje domaćinstva	Nepovoljna starosna struktura stanovništva
Šanse za zaposlenje	Ograničeno tržište rada
Mogućnost organizovanja sportskih aktivnosti	Nedostatak aktivnosti za mlade žene

Iskustva Grčke:

“U ruralnim sredinama Grčke prisutno je odbijanje mladih generacija za nisko plaćenim poslovima u poljoprivredi. Viši nivo obrazovanja i životnog standarda, kao i brojne mogućnosti koje nudi život u urbanim centrima u poslednje tri decenije uticali su na stvaranje visokih očekivanja kod mladih generacija. To je rezultiralo napuštanjem ruralnih područja i poljoprivrede”

Istraživanje sprovedeno 2017.godine

Distribucija nosilaca poljoprivrednih gazdinstava u EU28 prema pripradnosti određenoj starosnoj grupi

Godina	Farmeri do 35 godina	Farmeri stariji od 54 godine
2005	6,9%	54,1%
2006	6,2%	55,5%
2007	7,5%	53,2%
2008	6,0%	55,8%

MERE PODRŠKE MLADIM FARMERIMA

▶ MERA 112– setting up of young farmers

4,82 milijarde evra je odobreno(2007–2013.)

Evropski fond za ruralni razvoj

75,8% sredstava je plasirano kroz razvojne projekte

126.000 mladih farmera je koristilo sredstva ove mere

Francuska

Poljska

Italija

Rumunija

Cilj mere: modernizacija gazdinstava, povećanje proizvodnje

Efekti mere: transfer gazdinstava iz ruku starijih ka mlađim generacijama farmera

MERE PODRŠKE MLADIM FARMERIMA

▶ MERA 121 – modernizacija poljoprivrednih gazdinstava

Namenjena je svim kategorijama farmera

Pojedine zemlje (Holandija) definišu podmeru 121A koja je usmerena ka farmerima do 40 godina starosti

Uslov: završena srednja poljoprivredna škola i/ili tri godine radnog iskustva

Primer Finske

MERE PODRŠKE MLADIM FARMERIMA

▶ MERA 111 – stručna obuka i informisanje

U Mađarskoj i Rumuniji mladi farmeri koji su korisnici mere 112 su obavezni da učestvuju u obukama u okviru mere 111

Organizovanje radionica i seminara

Osnaživanje ruralne omladine i njihovo uključivanje u proces privređivanja

MERE PODRŠKE MLADIM FARMERIMA

- ▶ **MERA 321 – osnovne usluge za ekonomske i ostale aktivnosti ruralne populacije**

Finska i Švedska – borba protiv migracija mladog stanovništva iz sela u gradove

Stručne obuke mladih

Ulaganje u ruralnu infrastrukturu

MERE PODRŠKE MLADIM FARMERIMA

- ▶ **MERA 311 – diverzifikacija nepoljoprivrednih aktivnosti**

Održive mogućnosti zapošljavanja za mlade farmere

Prerada i plasman proizvoda koji nisu direktno vezani za primarnu poljoprivrednu proizvodnju

Stabilniji dohodak poljoprivrednog gazdinstva i viši nivo životog standarda

MERE PODRŠKE MLADIM FARMERIMA

- ▶ **MERA 312 – osnivanje i razvoj mikro preduzeća**

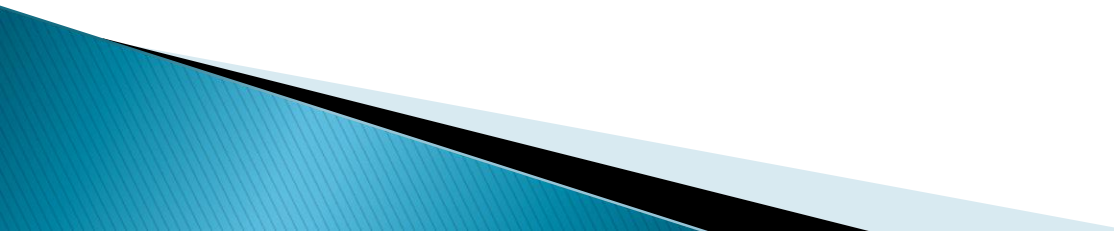
Namenjena mladima koji osnivaju svoj samostalni posao

Rumunija – poseban kriterijum, kojim se favorizuju žene do 40 godina koje žive u ruralnim područjima

- ▶ **MERA 313 – ohrabrivanje aktivnosti u turizmu**
-

EU Regulation 1305/2013

Mere podške mladim poljoprivrednicima za period 2014–2020

- ▶ Subvencije za otpočinjanje sopstvenog biznisa
  - ▶ Subvencije za osnivanje sopstvenog gazdinstva
  - ▶ Investicije u fizičku infrastrukturu
  - ▶ Transfer znanja i prenos informacija
  - ▶ Usluge savetodavne službe
  - ▶ Usluge menadžmenta na gazdinstvu
  - ▶ Udruživanje
  - ▶ Investiranje u nepoljoprivredne aktivnosti
-

Mere podrške mladim poljoprivrednicima u Republici Srbiji

Okvirni dokument R. Srbije: Strategija
poljoprivrede i ruralnog razvoja 2014–2024

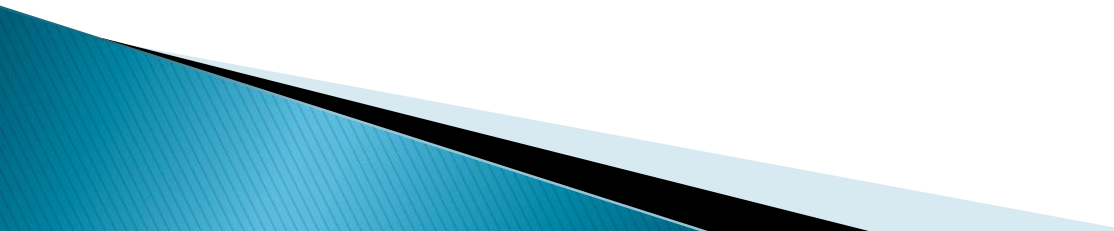
Cilj: dostizanje blagostanja ruralnog
stanovništva kako bi se zaustavili negativni
demografski trendovi

Ciljne grupe: mladi i žene na selu

Podrška mladim poljoprivrednicima u R. Srbiji

- ▶ Start-up programi
  - ▶ Bespovratna sredstva za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje i prerade
  - ▶ Bespovratna sredstva 75% se avansno isplaćuje a preostalih 25% nakon realizovane investicije
-

Kriterijumi za odobravanje subvencija mladim poljoprivrednicima u RS

1. Starost podnosioca zahteva
2. Podnosilac zahteva žena
3. Broj članova komercijalnog registrovanog gazdinstva
4. Korisnik je sertifikovan za organsku proizvodnju
5. Korisnik je član zadruge
6. Podnosilac zahteva ima odgovarajuće stručno znanje
7. Poljoprivredno gazdinstvo se nalazi na području sa otežanim uslovima za rad
8. Ocena održivosti investicije
9. Dosadašnje korišćenje sredstava – podsticaja